Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto

MTK ry

Lausunto

21.09.2021

EDUSKUNTA

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Asia: E 95/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisiosta - Vahvat, verkottuneet, selviytymiskykyiset ja vauraat maaseutualueet

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua Valtioneuvoston selvityksestä Komission tiedonannosta EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisiosta ja esittää kirjallisena lausuntonaan seuraavaa.

Yleistä

Komission aloite EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisiosta on erinomainen ja kannatettava asia. Tiedonantoa voidaan jossain mielessä pitää uraauurtavana, koska EU:ssa ei ole ollut erityistä maaseutupolitiikkaa. Nyt pitkän aikavälin maaseutuvisiossa tähdätään maaseutunäkökulman tarkasteluun kaikissa EU:n politiikoissa. On tärkeää, että maaseutualueiden merkitys ymmärretään ja että maaseutualueet nähdään aktiivisina toimijoina EU:n vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä. Vuoteen 2040 ulottuva visio vahvemmista, verkottuneimmista, selviytymiskykyisemmistä ja vauraimmista maaseutualueista on oikein hyvä.

Valtioneuvoston selvityksessä Suomen kanta asiaan liittyen on perusteltu ja hyvin kirjoitettu, johon MTK:n on helppo yhtyä.

Erityisiä huomioita

MTK haluaa nostaa esille seuraavia huomioita ja kysymyksiä EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisiosta:

Saavutettavuus on eräs keskeisimmistä maaseutualueiden tulevaisuuteen vaikuttavista asioista. Toimivan tieverkoston ja sähköverkkojen lisäksi nopeat laajakaistayhteydet ovat perusedellytys maaseutualueiden elinvoiman, työllisyyden, yrittämisen, palvelujen saatavuuden ja maaseutualueilla tehtävän etätyön kannalta. On keskeisen tärkeää, että maaseutualueille rakennettavien laajakaistayhteyksien nopeudet täyttävät vaatimukset myös tulevaisuutta ajatellen.

Maaseutuvaikutusten arviointimekanismin luominen on eräs mielenkiintoisimmista maaseutuvision esityksistä. Esityksen mukaan eri EU-politiikkoja arvioitaisiin maaseutunäkökulmasta. Tavoitteena on tunnistaa paremmin ja ottaa huomioon komission uusien poliittisen aloitteiden mahdolliset vaikutukset mm. maaseudun työpaikkoihin, kasvuun ja kestävään kehitykseen. Komissio myös kehottaa jäsenvaltioita harkitsemaan maaseutuvaikutusten arvioinnin periaatteen täytäntöönpanoa kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Asiaan kannattaa suhtautua avoimesta. Maaseutuvaikutusten arviointia voisi hyvin olla osa suomalaista lainvalmistelua.

Komission tiedonannossa ehdotettu maaseutusopimus jää epäselväksi, eikä asia selviä myöskään valtioneuvoston selvityksestä. Mitä tarkalleen ottaen maaseutusopimus tarkoittaisi käytännössä? Ketkä olisivat sopijaosapuolia?

On huomattava, että komission tiedonanto pitkän aikavälin maaseutuvisiosta ei sisällä budjettiin liittyviä ehdotuksia. Suomen maaseudun kannalta keskeisimmät EU:n rahoituslähteet ovat jatkossakin yhteinen maatalouspolitiikka ja siihen sisältyvä maaseudun kehittäminen sekä EU:n koheesiopolitiikka. Tavoitteena on kuitenkin pidettävä sitä, että maaseutuvisio kannustaa kaikkien EU:n politiikkojen tarkastelemista maaseudun näkökulmasta ja että rahoitusta ohjataan maaseudun tarpeisiin myös muista rahoituslähteistä.

Helsingissä 21.9.2021

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Simo Tiainen

Johtaja